

N:o 70.

Ank. till Riksd. kansli den 15 april 1904, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beredande af lånemedel för utförande af vissa interurbana telefonledningar samt för fortsatt utveckling af statens telefonväsende i afseende å lokala telefontät med förbindelseledningar.

(R. A.)

I proposition (n:o 36) af den 18 december 1903 har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bifogadt utdrag af protokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att

dels af det utaf 1903 års Riksdag för anläggning af vissa interurbana telefonledningar beviljade belopp, 2,759,400 kronor, såsom lån tillhanda-hålla telegrafstyrelsen under år 1904, utöfver förut för sist nämnda år anvisade lånebelopp 600,000 kronor, ytterligare 420,000 kronor och under år 1905 1,039,400 kronor, att till utförande af dem bland berörda interurbana telefonledningar, som Kungl. Maj:t funne skäligt bestämma, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakades riksgäldskontoret, inom tjugu år från första lyftnings-

dagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel därtill lämnade tillgång, dock så att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas;

dels ock tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende i afseende å lokala telefontät med förbindelseledningar ett lånebelopp för år 1904 af 1,775,000 kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakades riksgäldskontoret, inom tjugu år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel därtill lämnade tillgång, dock så att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Till åberopade statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen anfört följande:

»Uti särskilda underdåniga skrivelser den 13 nästlidne november har telegrafstyrelsen gjort framställning om anvisande af lånemedel dels för anläggning af vissa interurbana telefonledningar, dels ock för fortsatt utveckling af statens telefonväsende.

Innan jag närmare redogör för innehållet i telegrafstyrelsens nämnda skrivelser, anser jag mig böra erinra om hvad som vid 1903 års riksdag förekommit i då föreliggande fråga om beredande af medel till enahanda ändamål.

Af 1903 års
Riksdag be-
viljade lån
för rikstele-
fonanlägg-
ningar.

I nådig proposition till 1903 års Riksdag angående statsverkets tillstånd och behof föreslog Eders Kungl. Maj:t Riksdagen att för anläggning af telefonledningar från Stockholm till Örebro och norska gränsen, från Stockholm till Malmö, från Stockholm till Norrköping, från Norrköping till Nässjö, från Nässjö till Växjö, från Växjö till Hässleholm, från Hässleholm till Malmö, från Norrköping till Motala, från Nässjö till Mjölby, från Nässjö till Västervik, från Växjö till Kalmar, från Hässleholm till Kristianstad, från Malmö till Kristianstad, från Malmö till Ystad, från Stockholm till Västervik och Oskarshamn, från Stockholm till Göteborg, från Stockholm till Skövde, från Skövde till Vänersborg, från Skövde till Borås, från Skövde till Skara och Lidköping, från Göteborg till Hälsingborg, från Göteborg till Halmstad, från Falkenberg till Varberg, från Ängelholm till Halmstad, från Hälsingborg till Hässleholm, från Göteborg till Karlstad, från Skövde till Karlstad, från Göteborg till Lysekil, från Göteborg till Uddevalla, från Smögen till Lysekil, Grebbestad och Strömstad, från Göte-

borg till Borås, från Göteborg till Jönköping, från Göteborg till Växjö, från Norrköping till Örebro, från Eskilstuna till Flen, från Norrköping till Västerås och Gäfle, från Stockholm till Örebro, från Stockholm till Eskilstuna och Örebro, från Stockholm till Arboga och Örebro, från Arboga till Västerås, från Stockholm till Gäfle, från Stockholm till Gäfle och Falun, från Örebro till Krylbo och Falun, från Örebro till Smedjebacken, från Söderhamn till Hudiksvall, från Ljusdal till Ånge och Östersund, från Härnösand till Nyland, från Sollefteå till Ragunda och Östersund, från Örnsköldsvik till Ramsle, Backe och Strömsund, från Hällnäs till Lycksele och Åsele, från Boden till Vuollerim, från Nederkalix till Haparanda och från Gellivare till Kiruna bevilja ett extra anslag af 2,759,400 kronor samt däraf anvisa för år 1904 ett belopp af 1,300,000 kronor till utförande af dem bland de uppräknade telefonlinjerna, som Eders Kungl. Maj:t funne skäligt bestämma, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta af sistnämnda belopp förskottsvis under år 1903 af tillgängliga medel utanordna 700,000 kronor.

Tillika föreslog Eders Kungl. Maj:t uti nådig proposition den 19 december 1902 Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende ett lånebelopp af 1,500,000 kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakades riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel därtill lämnade tillgång, dock så att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Uti skrifvelse den 18 april 1903 erinrade Riksdagen om den dittills i regel följda grundsats, att arbeten afseende lokala telefontät med förbindelseledningar skulle bekostas af upplånade medel, hvilka lämnades telegrafstyrelsen såsom försträckning att inom en kortare tid återbetalas med ränta, men att däremot kostnaden för de egentliga interurbana ledningarna skulle bestridas med anslag utan återbetalningsskyldighet. Vidare framhöll Riksdagen bland annat att, då med stöd af från telegrafstyrelsen lämnade uppgifter, utvisande det öfverskott de interurbana telefonledningarna under åren 1898—1902 lämnat, man med skäl syntes kunna påräkna, att interurbanledningarna för framtiden skulle lämna så stor afkastning, att telegrafstyrelsen kunde vara i stånd att därmed förränta och inom en ej alltför lång tid amortera de belopp, som ytterligare anvisades för anläggning af dylika ledningar, Riksdagen vid sådant förhållande an-

såge tiden vara inne att ej vidare med anslag bekosta anläggning af interurbana telefonledningar, utan för detta ändamål, såsom för anläggning af lokala telefonnät sedan en längre tid ägt rum, använda lånemedel, som mot återbetalningsskyldighet tillhandahölles telegrafstyrelsen. Enär den vinst, interurbantrafiken under de senaste åren lämnat, enligt nyssnämnda uppgifter i medeltal utgjort omkring 10 procent af anläggningskapitalet, vore det uppenbart, att en så hastig amortering som den, hvilken vore fastställd för de lån, som telegrafstyrelsen allt sedan år 1891 årligen från riksgäldskontoret erhållit för lokalanläggningar, eller under tolf år, icke rimligen kunde ifrågasättas beträffande lån för interurbana ledningar. Äfven för de lån, som framdeles beviljades för lokalanläggningar, syntes det möta svårighet att bibehålla den korta amorteringstiden af tolf år. Då i anledning därpå amorteringstiden för nya lån till sistnämnda ändamål syntes böra något utsträckas, hade det syntes Riksdagen lämpligt, att samma amorteringstid bestämdes för alla de lån, som komme att lämnas för telefonväsendets utveckling, vare sig de afsåge lokala eller interurbana telefonanläggningar. Med hänsyn till de på frågan inverkan omständigheterna hade det ansetts skäligt, att denna amorteringstid sattes till tjugu år.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställningar blefvo därför på det sätt bifallna, att Riksdagen

dels för anläggning af de förut uppräknade interurbana telefonledningarna beviljade 2,759,400 kronor samt bemyndigade riksgäldskontoret att af detta belopp såsom lån tillhandahålla telegrafstyrelsen under år 1903 sjuhundratusen kronor och under år 1904 sexhundratusen kronor, att till utförande af dem bland nämnda telefonlinjer, som Eders Kungl. Maj:t funne skäligt bestämma, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kungl. Maj:t pröfvadt. af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteafgift, som genom berörda belopps öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakades riksgäldskontoret, inom tjugu år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel därtill lämnade tillgång, dock så att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas,

dels ock bemyndigade riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende i afseende å lokala telefonnät med förbindelseledningar ett lånebelopp af 1,500,000 kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte

ränta återgäldas på enahanda sätt som lånemedlen för de interurbana ledningarna.

Genom nådigt bref den 22 maj 1903 fann Eders Kungl. Maj:t, som godkände Riksdagens beslut i hvad detsamma afvek från Eders Kungl. Maj:ts förslag i ämnet, godt att, med godkännande jämväl af det utaf telegrafstyrelsen då anmälda behof af medel för utförande af vissa af styrelsen angifna telefonledningar, bemyndiga telegrafstyrelsen att i riksgäldskontoret lyfta omförmälda af Riksdagen för anläggning af interurbana telefonledningar för år 1903 anvisade lånebelopp af 700,000 kronor att under de af Riksdagen fastställda villkor af telegrafstyrelsen förräntas och återgäldas. De af telegrafstyrelsen angifna telefonledningar, till hvilkas utförande det sålunda anvisade beloppet skulle användas, voro följande:

Stockholm—Norrköping (påbörjande af arbetet)	kronor	2,000:—
Nässjö—Västervik	»	50,400:—
Stockholm—Västervik—Oskarshamn, delen Stockholm— Västervik	»	84,900:—
Stockholm—Göteborg	»	127,600:—
Sköfde—Skara—Lidköping	»	17,700:—
Göteborg—Hälsingborg	»	79,700:—
Falkenberg—Varberg	»	7,000:—
Ängelholm—Halmstad	»	15,800:—
Göteborg—Karlstad, delen Vänersborg—Karlstad	»	60,300:—
Göteborg—Lysekil	»	45,300:—
Eskilstuna—Flen	»	15,600:—
Norrköping—Västerås—Gäffe, delen Sala—Gäffe (påbör- jande af arbetet)	»	5,200:—
Stockholm—Arboga—Örebro	»	54,500:—
Arboga—Västerås	»	12,100:—
Örebro—Krylbo—Falun, delen Krylbo—Falun	»	19,700:—
Söderhamn—Hudiksvall	»	14,600:—
Ljusdal—Ånge—Östersund, delen Ljusdal—Ånge	»	26,600:—
Härnösand—Nyland	»	22,900:—
Nederkalix—Haparanda	»	15,300:—
Gellivare—Kiruna	»	22,800:—

Summa kronor 700,000:—

Genom nådigt bref den 26 juni 1903 behagade Eders Kungl. Maj:t, på framställning af telegrafstyrelsen, bemyndiga styrelsen att lyfta det af 1903 års Riksdag för fortsatt utveckling af statens telefonväsende anvisade lånebeloppet af 1,500,000 kronor att under de af Riksdagen fastställda

villkor af telegrafstyrelsen förräntas och återgäldas. I sammanhang därmed godkände Eders Kungl. Maj:t till utförande samtliga de anläggningar, hvilka angifvits i Eders Kungl. Maj:ts förberörda proposition om ifrågasvarande lånebelopp och för hvilkas utförande detta var afsedt.

Telegrafstyrelsens framställning om lån till interurbana telefonledningar.

Beträffande telegrafstyrelsens nu förevarande framställning om anvisande af lånemedel för interurbana telefonledningar torde det tillåtas mig framhålla, hurusom, då Eders Kungl. Maj:t föreslog 1903 års Riksdag att, vid beviljandet af ett extra anslag å 2,759,400 kronor för anläggning af interurbana telefonledningar, däraf för år 1904 anvisa ett belopp af 1,300,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta af sistnämnda belopp förskottsvis under år 1903 af tillgängliga medel utanordna 700,000 kronor, den sålunda föreslagna fördelningen innebar en minskning i hvad telegrafstyrelsen uti berörda hänseende föreslagit. Telegrafstyrelsen hade nämligen i sin i ämnet gjorda framställning hemställt om en sådan fördelning af anslagsbeloppet 2,759,400 kronor, att 770,000 kronor skulle utgå år 1903, 777,000 kronor år 1904 och återstoden 1,212,400 kronor år 1905. Då jag vid ärendets föredragning tillstyrkte Eders Kungl. Maj:t att föreslå Riksdagen förberörda minskning i medelsbehofven för åren 1903 och 1904, anförde jag såsom skäl därför, att det med afseende å telefontrafikens snabba ökning visserligen vore önskligt, att af de telefonledningar, som inginge i den af telegrafstyrelsen då framlagda planen för rikstelefonnätets systematiska utvidgning, redan under de två närmaste åren kunde anläggas så många, som svarade mot det belopp telegrafstyrelsen ifrågasatt att utgå å 1904 års stat, men att jag dock ansåge, att hänsynen till de öfriga stora utgifter, som å riksstaten ifrågakomme, föranledde till att en mindre del af de för åren 1903 och 1904 beräknade arbetena, motsvarande en kostnad af 247,000 kronor, borde anstå till ett följande år.

I sin förberörda underdåniga skrifvelse den 13 november 1903, däruti telegrafstyrelsen gjort framställning rörande anvisande af lånemedel för interurbana telefonledningar, har nu styrelsen framhållit, att, sedan 1903 års Riksdag beslutit, att de för interurbana telefonledningar erforderliga medel skulle utgå såsom lån och icke såsom anslag, hänsynen till de stora utgifterna på riksstaten icke syntes vidare behöfva i detta hänseende göra sig gällande. Enligt den under år 1903 vunna erfarenheten, kunde, fortsätter telegrafstyrelsen, den förskjutning af byggnadsverksamheten inom det interurbana rikstelefonnätet, som föranleddes af omförmälda minskning i byggnadsmedel, icke upprätthållas under år 1904 utan väsentlig skada för nämnda näts tidsenliga utveckling och utan att det för hvarje år allt starkare behofvet af ett större antal bekväma och fullgoda interurbana telefonförbindelser allt för mycket åsidosattes. Det hade under år 1903

visat sig, att den korrespondensökning, som det nya interurbana ledningsnätet vore afsedt att i första hand tillgodose, snarare beräknats för lågt än för högt. Också hade till telegrafstyrelsen, såväl från telegrafverkets distriktsförvaltningar som från utomstående, inkommit framställningar angående utförande redan under år 1904, för så vidt medel därför kunde anskaffas, af åtskilliga på 1905 års arbetsplan upptagna interurbanledning.

Såsom exempel härpå ville telegrafstyrelsen omnämna, att, ehuru telefonkorrespondensen mellan Stockholm och Malmö, på bekostnad af andra förbindelser, fått tiden för den direkta samtalsutväxlingen afsevärdt ökad, icke ens ilsamtal kunde i regel erhållas förrän efter lång väntan. Den ifrågasatta nya ledningen mellan Stockholm och Malmö, som för en kostnad af 212,000 kronor varit enligt planen afsedd att anläggas under år 1905, kunde icke utan allvarsamma olägenheter anstå så länge, utan borde om möjligt redan under år 1904 komma till utförande.

Under förutsättning att återstoden af det af Riksdagen beviljade belopp 2,759,400 kronor, sedan därifrån afdragits för åren 1903 och 1904 anvisade 1,300,000 kronor, af Riksdagen anvisades att i sin helhet utgå under år 1905, blefve alltså för ifrågavarande ändamål under åren 1904 och 1905 disponibla respektive 600,000 och 1,459,400 kronor. Denna ojämna fördelning medförde olägenheter icke endast med hänsyn till förut omfördälda tidsutdräkt med ledningarnas utförande, utan äfven i afseende på byggnadsverksamhetens jämna gång, anskaffandet och bibehållandet af tillräckligt öfvade arbetare o. s. v. Det vore därför äfven ur denna synpunkt till stor fördel för telegrafverket och de intressen, detsamma hade att tillgodose, om någon del af sistnämnda belopp, 1,459,400 kronor, kunde af telegrafstyrelsen få disponeras redan under år 1904 och därmed en jämnare fördelning af byggnadsmedlen för åren 1904 och 1905 komma till stånd. Efter verkställd utredning hade telegrafstyrelsen funnit, att ett belopp af 420,000 kronor, förutom redan anvisade 600,000 kronor, erfordrades för utförande under år 1904 af dem bland ifrågavarande interurbanledning, som vore af behovet i främsta rummet påkallade.

På grund af hvad telegrafstyrelsen sålunda anfört har styrelsen nu i underdånighet hemställt, att Eders Kungl. Maj:t täcktes till 1904 års Riksdag göra framställning därom, att Riksdagen måtte bemyndiga riksgäldskontoret att af det utaf 1903 års Riksdag för anläggning af vissa interurbana telefonledningar beviljade belopp, 2,759,400 kronor, såsom lån tillhandahålla telegrafstyrelsen under år 1904, utöfver förut för nämnda år anvisade 600,000 kronor, ytterligare 420,000 kronor och under år 1905 1,039,400 kronor, att till utförande af dem bland berörda interurbana telefonledningar, som Eders Kungl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, i

mån af behof och sedan detta för hvarje gång af Eders Kungl. Maj:t pröfvats, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas, med skyldighet för telegrafverket att å beloppen erlagga ränta och göra afbetalningar enligt de för ifrågavarande lån fastställda villkor.

Telegrafstyrelsen framställning om lån till telefonväsendets fortsatta utveckling.

Uti förberörda underdåniga skrifvelse af den 13 nästlidne november angående behof af ytterligare lånemedel för fortsatt utveckling af statens telefonväsende har telegrafstyrelsen anfört följande:

På samma sätt som under de närmast föregående åren hade äfven under år 1903 utvecklingen af statens telefonväsende skett genom anordnande af telefontät å sådana orter, där dylika förut icke funnits, genom anläggning af nya förbindelseledningar samt genom utvidgning af statens förut varande lokaltät.

Utvecklingens gång under år 1903 och närmast förflutna åren framginge af följande uppgifter:

År.	Telefontätningarnas längd i km.	Antal apparater.
1899	97,693,9	46,381
1900	110,986,3	51,998
1901	117,037,0	56,185
1902	129,599,0	61,400
1903	omkring 140,000	omkring 67,000

I likhet med hvad alltjämt under de senaste åren varit fallet, hade äfven under år 1903 många framställningar om rikstelefontätets utsträckande medelst anläggning af nya växelstationer jämte förbindelseledningar inkommit till telegrafstyrelsen, och i åtskilliga fall vore förberedande aftal därom redan träffade. För att tillmötesgå utvecklingens behof hade telegrafstyrelsen intill utgången af år 1902 haft till sitt förfogande — förutom de för längre interurbanledningar anvisade anslagsmedel — icke blott de af Riksdagen anvisade lånemedlen, utan äfven de betydliga öfverskotten å telefonverksamheten. Sedan genom nådiga brefvet den 6 juni 1902 förordnats, att det vid verkställt bokslut befintliga öfverskott af telegrafverkets medel skulle till statskontoret inlevereras, vore telegrafstyrelsen för anordnande af telefonförbindelser till de i förutvarande tät nytillkommande abonnenter, med det häraf påkallade utbytet af luftledningarna inom de större lokaltäten mot jord- eller luftkablar, och för tillmötesgående af anspråken på inrättande af nya växelstationer och dessas förbindande med de äldre näten, numera hänvisad utslutande till lånemedel.

Till hvilka belopp de för telefonväsendets utveckling disponibla låne- och öfverskottsmedel för de senaste tio åren uppgått — då däri icke inberäknades det särskilda lån om 700,000 kronor, som 1903 års Riksdag anvisat till fortsatt utvidgning af det interurbana teleffonnätet — framginge af följande tablå:

År.	Lånemedel.	Öfverskott.	Summa.
1894	750,000: —	475,915: —	1,225,915: —
1895	750,000: —	605,524: —	1,355,524: —
1896	750,000: —	675,058: —	1,425,058: —
1897	1,000,000: —	712,010: —	1,712,010: —
1898	1,000,000: —	846,074: —	1,846,074: —
1899	1,000,000: —	1,027,259: —	2,027,259: —
1900	1,000,000: —	930,335: —	1,939,335: —
1901	1,000,000: —	1,114,755: —	2,114,755: —
1902	1,500,000: —	1,693,773: —	3,193,773: —
1903	1,500,000: —	—	1,500,000: —

Såsom af denna tablå framginge, hade anläggningsarbetena under år 1903 måst högst väsentligt inskränkas. Att detta utan allt för stora olägenheter kunnat ske syntes i väsentlig mån bero på den stora mängd nyanläggningar, som utförts under de närmast föregående åren. Vid uppgörandet af arbetsplanen för år 1904 hade telegrafstyrelsen, oakadt arbetena begränsats till de allra nödvändigaste, icke kunnat inskränka det för planens genomförande erforderliga lånebeloppet till det, som under år 1903 anvisats, utan såge sig telegrafstyrelsen nödsakad att för år 1904 beräkna behovet af lånemedel för telefonanläggningar af nu ifrågavarande slag till 1,775,000 kronor.

De anläggningar, för hvilka under år 1904 lånemedel syntes böra anvisas, vore:

Anläggning af växelstationer i:

Billinge	med förbindelseledning till	Eslöf	Kr.	2,600: —
Lidhult	»	»	Halmstad	4,150: —
Trensum	»	»	Karlshamn	2,300: —
Rödeby	»	»	Karlskrona	2,100: —
Asmundtorp	»	»	Landskrona	2,500: —
Transport Kr.				13,650: —

		Transport Kr.	
Bjerred	med förbindelseledning till	Lund	» 13,650: —
Kulladal	»	Malmö	» 4,300: —
Kvarnby	»	»	» 1,650: —
Kastlösa	»	Mörbylånga ...	» 1,400: —
S:t Olof	»	Tomelilla	» 2,700: —
Höja	»	Ängelholm ...	» 3,750: —
Munka-Ljungby	»	»	» 2,200: —
Halldarp	»	Borås	» 2,870: —
Norsesund	»	Alingsås	» 4,100: —
Särö	»	Göteborg	» 1,700: —
Forshaga	»	Karlstad	» 3,900: —
Munkfors	»	»	» 13,200: —
Lundsbrunn	»	Skara	» 6,000: —
Veddinge	»	Varberg	» 1,600: —
Gnosjö	»	Värnamo	» 2,800: —
Refteled, Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar	» förbindelseledningar »	{ Gislaved—Refteled—Värnamo, Anders- torp—Refteled och Smålands- stenar—Refte- led }	» 19,900: —
Hult	» förbindelseledning »	Eksjö	» 2,800: —
Blomstermåla	»	Mönsterås	» 2,650: —
Götlunda	»	Arboga	» 3,000: —
Årila	»	Eskilstuna	» 1,800: —
Ruda	»	Högsby	» 1,200: —
Maspelösa	{ afsedd att intagas såsom mellanstation å nu befintliga ledningen Linköping—Ljungsbro }	»	» 1,000: —
Nämdö	med förbindelseledning till Ingarö	»	» 6,500: —
Jakobsberg	{ afsedd att intagas såsom mellanstation å nu befintliga ledningen Stockholm—Säbyholm }	»	» 1,650: —
Håtuna	med förbindelseledning till	{ Bålsta och Sigtuna }	» 7,450: —
Svärdsjö	»	Falun	» 5,500: —
Österby	»	Långshyttan	» 2,500: —
Rörberg	{ afsedd att intagas som mellanstation å nu befintliga ledningen Gäfle—Hedesunda }	»	» 1,100: —
Transport Kr.			127,170: —

		Transport	Kr.	127,170: —
Färila och Los med förbindelseledningar	{ Färila—Ljusdal samt Los —Färila— Ljusdal }	»		14,800: —
Vansbro och Järna	{ med förbindelseledning till Mora	»		10,200: —
Sala Damm	» » » Sala	»		1,300: —
Rosshyttan	» » » Broddbo	»		1,100: —
Haraker	» » » Skultuna	»		2,300: —
Bodum	» » » Backe	»		2,700: —
Näsland	» » » Härnösand	»		2,300: —
Sprängsviken	» » » Kramfors	»		1,700: —
Håknäs	» » » Nordmaling	»		2,200: —
Orrbyn och Niemisel	{ » » » Råneå	»		6,100: —
Ankarsvik	» » » Sundsvall	»		1,750: —
Nedansjö	» » » { Sundsvall och TorpsHAMMAR }	»		6,500: —
Brännland	» » » Umeå	»		1,850: —
Dockmyr	» » » Nyhem	»		2,000: —
Fällinge och Laxsjö	{ » » » Lit	»		5,000: —
Norderön	» » » Gärdsta	»		2,900: —
Lillsjöhögen och Stugun	{ » » » Lit	»		5,000: —
Svenstavik, Hackås, Hofverberg och Åsarne	{ » » » { Svenstavik— Åsarne }	»		4,200: —

Anläggning af förbindelseledningar:

Eslöf—Hör	Kr.	1,700: —
Helsingborg—Höganäs	»	2,200: —
Spannarps—Åstorp	»	1,980: —
Malmö—Anderslöf	»	2,000: —
Malmö—Genarp	»	3,500: —
Trelleborg—Svedala	»	2,040: —

Transport Kr. 214,490: —

	Transport Kr.	
Växjö—Vislanda	»	214,490: —
Vislanda—Målaskog	»	8,500: —
Kristianstad—Tollarp	»	1,025: —
Malmö—Lund	»	930: —
» —Trelleborg	»	980: —
Hälsingborg—Eslöf—Tomelilla	»	2,000: —
Karlstad—Arvika	»	9,000: —
Filipstad—Kopparberg	»	5,100: —
Vänern—Uddevalla	»	20,000: —
Norrköping—Arkösund	»	5,000: —
Ringstorp—Björnsäter	»	4,600: —
Laxå—Vretstorp	»	700: —
Nässjö—Eksjö	»	1,050: —
Nora—Linde	»	2,900: —
Enköping—Björksta	»	2,900: —
» —Sparrsätra	»	1,175: —
Ösmo—Landsort	»	1,150: —
Norrtälje—Finsta	»	4,000: —
» —Rimbo	»	840: —
Rosersberg—Märsta	»	1,300: —
Stockholm—Nynäshamn	»	325: —
» —Södra Ljusterö	»	15,300: —
» —Ösmo	»	7,600: —
Bollnäs—Arbrå	»	2,500: —
Bodarne—Harnäs	»	1,800: —
Järbo—Ockelbo	»	300: —
Kopparberg—Ludvika	»	1,600: —
Ljusdal—Järfös	»	3,600: —
Broddbo—Möklinta	»	1,150: —
Västerås—Tillberga	»	1,100: —
Falun—Mora	»	700: —
Norberg—Smedjehacken	»	8,800: —
Sala—Krylbo	»	4,400: —
Piteå—Öjebyn	»	3,800: —
Nordingrå—Salsåker	»	400: —
Svenstavik—Oviken	»	750: —
Sollefteå—Selsjön	»	1,300: —
Kramfors—Örnsköldsvik	»	10,500: —
		23,000: —
	Transport Kr.	376,565: —

	Transport	Kr.	376,565: —
Östersund—Svenstavik	»		4,500: —
Jörn—Glommersträsk	»		6,000: —

*Anläggning af kabelvägar samt utvidgning
af näten i:*

Gäffe	Kr.	22,100: —
Göteborg	»	76,000: —
Hälsingborg	»	42,900: —
Karlskrona	»	21,200: —
Kristianstad	»	11,800: —
Malmö	»	67,800: —
Norrköping	»	12,000: —
Stockholm	»	228,140: —
Söderhamn	»	11,200: —
Uddevalla	»	10,800: —
Uppsala	»	34,750: —
Örebro	»	11,300: —
andra orter i riket	»	110,045: —

*Anordnande af nya abonnentledning
förut befintliga nät:*

inom I distriktet	Kr.	110,000: —
» II »	»	145,000: —
» III »	»	100,000: —
» IV »	»	215,900: —
» V »	»	85,000: —
» VI »	»	72,000: —
	Kr.	<u>727,900: —</u>
	Summa	Kr. 1,775,000: —

På grund häraf har telegrafstyrelsen hemställt, att Eders Kungl. Maj:t tacktes bereda telegrafstyrelsen utväg att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af 1,775,000 kronor för år 1904 att i mån af behof och efter Eders Kungl. Maj:ts pröfning ställas till telegrafstyrelsens förfogande, med skyldighet för telegrafverket att därå erlägga ränta och göra afbetalningar på sätt Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.»

I fråga om de lån, telegrafstyrelsen hittills erhållit för telefonväsendet, får utskottet meddela, att styrelsen under åren 1883—1891 i *statskontoret* lyftat kronor 1,430,000: —
och däraf under åren 1883—1904 återbetalt » 1,172,000: —
återstod kronor 258,000: —
samt att styrelsen under åren 1891—1903 från *riksgäldskontoret* erhållit kronor 13,950,000: —
och däraf under åren 1893—1904 återbetalt » 6,162,500: —
återstod kronor 7,787,500: —

Vid den af Kungl. Maj:t nu gjorda framställningen har utskottet icke haft något att erinra, och får utskottet därför hemställa:

a) att Riksdagen må bemyndiga riksgäldskontoret att af det utaf 1903 års Riksdag för anläggning af vissa interurbana telefonledningar beviljade belopp, 2,759,400 kronor, såsom lån tillhandahålla telegrafstyrelsen under år 1904, utöfver förut för sist nämnda år anvisade lånebelopp 600,000 kronor, ytterligare 420,000 kronor och under år 1905 1,039,400 kronor, att till utförande af dem bland berörda interurbana telefonledningar, som Kungl. Maj:t finner skäligt bestämma, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tjugu år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel därtill lämna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas; och

b) att Riksdagen må bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende i afseende å lokala telefonnät med förbindelseledningar ett lånebelopp för år 1904 af 1,775,000 kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kungl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlämnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgälds-

kontoret, inom tjugu år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel därtill lämna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Stockholm den 15 april 1904.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
